# PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 83 (182) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 10 sierpnia 1928 r.



## Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

### SPÓR POLSKO-LITEWSKI A ZSRR.

*Izwiestja 8.VIII.* w koresp. z Berlina p. n. „Konflikt polsko-litewski zaostrza się", przytaczają głosy prasy zagranicznej (niemieckiej, amerykańskiej i francuskiej) w sprawie przewlekania się konfliktu polsko-litewskiego, przyczem już w nagłówku podkreślają, że Francja gotowa jest poprzeć każdy krok Polski, skierowany przeciwko Litwie. Dziennik zaznacza, że prasa niemiecka uważa położenie w Europie wschodniej za bardzo krytyczne. Charakterystyczny — zdaniem dziennika — jest fakt, że właśnie warszawscy i berlińscy korespondenci uważają, iż stoimy w obliczu nowej wojny. Należy przyznać — piszą w d. c. Izwiestja, że Niemcy zupełnie słusznie oceniają wytworzoną sytuację. Nie ulega również wątpliwości i to, że, w związku z przeniesieniem konfliktu polsko-litewskiego na grunt genewski, niemiecka opinja publiczna znowuż będzie w sposób wcale niedwuznaczny wyrażać swoje rozczarowanie z powodu Ligi Narodów.

Następnie dziennik sowiecki przytacza głos „Chicago Tribune", w/g. którego „aczkolwiek Polacy nie czynią żadnych przygotowań wojennych przeciwko Litwie, tem niemniej nie sprawi to im żadnej trudności rozpocząć ofensywę na Litwę na odcinku Grodno — Wilno — Święciany i zepchnąć Litwinów do morza".

Francuska prasa — według dziennika sowieckiego — chce za wszelką cenę dowieść, że Polska w konflikcie swoim z Litwą jest stroną, której zagraża napad i że Polska prowadzi najbardziej pokojową politykę. Takie stanowisko prasy francuskiej — zdaniem Izwiestji — jest złą przysługą dla dzieła pokoju i wcale nie wpływa na pomyślne rozwiązanie konfliktu polsko-litewskiego, a tylko wzmacnia imperjalistycznie nastrojone koła polskie. Ta praca francuska jest jednak bezcelowa, gdyż znajduje się w sprzeczności z faktami. Koncentracja wojsk polskich na granicy litewskiej, zjazd legjonistów — oto są przyczyny — piszą Izwiestja — które wnoszą obostrzenie do konfliktu polsko-litewskiego i zagrażają pokojowi na wschodzie Europy.

Przypominając słowa „Le Journal" o tem, iż „Polska wie, że może liczyć na lojalne poparcie Francji" — dziennik sowiecki z naciskiem podkreśla: właśnie ta „lojalność" francuska jest groźna, gdyż oznacza ona, że Francja przygotowana jest usankcjonować każde wystąpienie Polski, nawet gdyby uczyniła je z własnej inicjatywy. Rzecz naturalna, gdyby Polska oczekiwała, że każdy jej krok agresywny przeciwko Litwie spotka sprzeciw Paryża, to ogromnie by jej utrudniło wystąpienie. Lecz niezadowolenie prasy francuskiej z powodu tego, że Niemcy nie ograniczyły się do jednostronnego démarche w Kownie — zdaniem dziennika — dowodzi, że Francja bynajmniej nie zamierza wykorzystać środków, będących w jej posiadaniu, w celu oddziałania na swoją sojuszniczkę.

Tym sposobem — kończy dziennik — należy skonstatować, że stanowisko Francji sprzyja wytworzeniu się takich warunków w konflikcie polsko-litewskim, który, jak to słusznie zaznacza „Le Temps" — byłby jeśli nie niemożliwy, to przynajmniej trudny do zlokalizowania.

W końcu dziennik odwołuje się do mocarstw, żeby wpłynęły na Polskę w celu porzucenia przez nią posunięć, wnoszących nowe obostrzenia do napiętych i bez tego stosunków polsko-litewskich.

### PAKT KELLOGG'A A ZSRR.

*Izwiestja 8.VIII.* w art. wst. p. n. „Nasze nowe posunięcie w walce o pokój" omawiają projekt paktu Kellogg'a, przyczem szczególny nacisk kładą na zastrzeżenie francuskie i angielskie do paktu, przytoczone nawet w dosłownem ich brzmieniu, a to dlatego, że — jak pisze dziennik — zastrzeżenie to, a szczególnie angielskie odzwierciadlają żywotne interesy państwa kapitalistycznego, którego pomyślny rozwój oparty jest całkowicie i jedynie na eksploatacji kolonji, na podziale rynków świata i na monopolu kolonjalnym. Wystarczy przytoczyć słowa wpływowego francuskiego dziennika „La Dépèche Toulouse", który oświadcza, że pakt Kellogg'a nie znosi uzasadnionej obrony wojennej, ani wojny karnej. Czy można czytając podobną interpretacje paktu o wyłączeniu wojny, obwiniać jeszcze prasę sowiecką z powodu ostrej krytyki paktu? zapytuje dziennik. „Nawiązując do zastrzeżenia, złożonego „przypadkowo" przez Kanadę

o tem, że pakt nie wiąże kontrahentów w stosunkach do tych państw, które układu nie podpiszą, dziennik podkreśla, że zastrzeżenie to dogadza interesom prawie wszystkich państw przystępujących do podpisania paktu. Dziennik zaznacza jeśli uwzględnić okoliczność powyższą oraz to, że możliwość wojny przeciwko Sowietom jest dzisiaj momentem centralnym w zagadnieniu niebezpieczeństwa wojny, to dla wszystkich będzie jasne, jak wielkie znaczenie ma dla dzieła pokoju oświadczenie rządu sowieckiego o gotowości przystąpienia Sowietów do układów o wyłączenie wojny".

Niestety — pisze w d. c. dziennik — niektóre mocarstwa zbyt daleko zaszły w tendencji utrudnienia udziału ZSRR w podpisaniu paktu.

Szczególnie dziennik sowiecki atakuje prasę polską, która — jego zdaniem — przez swe wystąpienie przeciwko Sowietom z powodu przemówienia Bucharina miała na celu niedopuszczenie Sowietów do paktu.

## SPRAWY WEWNĘTRZNE.

### ŻYCIE PARTYJNE.

*ARESZTOWANIE CZŁONKÓW NA UKRAINIE. Rul. 8.VIII.* podaje, że w Charkowie i Kijowie komisje kontrolujące partji wykryły tendencje separatystyczne pewnych członków partji narodowości ukraińskiej. Śledztwo w tej sprawie doprowadziło do aresztowań. W Charkowie aresztowano pod zarzutem uprawiania agitacji separatystycznej oraz utrzymywania kontaktu z obcem państwem 6-ciu członków partji. Śledztwo prowadzone jest przez C. K. partji w Moskwie oraz równolegle przez GPU.

### ŻYCIE GOSPODARCZE.

*POLITYKA APROWIZACYJNA KOMISARJATU LUDOWEGO HANDLU. Prawda 5.VIII.* podaje, że w komisarjacie ludowym handlu ZSRR odbyła się pod przewodnictwemMikojana narada w sprawie ustalenia cen detalicznych na mąkę i zboże w związku z dokonaną na podstawie decyzji plenum C. K. partji podwyżką cen zboża w handlu hurtowym. Specjalna komisja pod przewodnictwem Czuchryty opracowała w tej kwestji referat, na którego podstawie wywiązała się ożywiona dyskusja. W wyniku tej dyskusji uchwalono utrzymać ceny chleba żytniego i pszennego w ośrodkach życia przemysłowego ZSRR na dotychczasowym poziomie. Dotyczy to Moskwy, Leningradu, Iwanowo-Wozniesienska, Tuły, Charkowa, Zagłębia Donieckiego, Rostowa, Groznyja, Niżniego - Nowgorodu, Baku oraz głównych ośrodków przemysłowych na Uralu. W innych miejscowościach uprzemysłowionych dopuszczona będzie podwyżka cen chleba o 1 kopiejkę na kilogramie. Cena mąki w sprzedaży detalicznej ulegnie pewnej podwyżce, której wysokość uzależniona będzie od stopnia uprzemysłowienia każdej miejscowości. W okręgach rolniczych ceny mąki i chleba podwyższone będą w ten sposób, aby spowodowały ułatwienie skupu zboża oraz rozwój prywatnego handlu zbożowego. W okręgach, których ludność uprawia len, ceny mąki i chleba utrzymane będą na dotychczasowym poziomie, zaś ceny lnu podwyższone będą o 25%. W okręgach środkowo-azjatyckich, w których uprawiana jest bawełna, ceny mąki i chleba utrzymane będą na poziomie zeszłorocznym. Szczegółowy cennik opracowany będzie przez komisję Czuchryty i obowiązywać będzie poczynając od 15-go sierpnia r. b. Zamykając obrady komisarz ludowy handlu Mikojan wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że konieczność utrzymania cen mąki i chleba na dotychczasowym poziomie w okręgach przemysłowych nakłada na komisarjat handlu i podwładnemu instytucje niezwykle ciężki obowiązek wobec dokonanej podwyżki cen zboża. Utrzymanie cen detalicznych na poziomie urzędowego cennika osiągnięte być może, zdaniem Mikojana, drogą obniżenia kosztów handlowych sowieckiego aparatu aprowizacyjnego przeciętnie o 15 — 18%.

## NOTATKI I INFORMACJE.

### RÓŻNE.

*ROSJANIE W CHIŃSKIEJ ARMJI POŁUDNIOWEJ. Wozrożdenje 7.VIII.* ogłasza przedruk wiadomości o rosyjskich formacjach wojskowych w Chinach z pisma „Mukdenskij Wiestnik". Pismo to donosi, że żołnierze chińscy z pociągu pancernego „Hubaj", który dowodzony był przez oficerów rosyjskich i należał do formacji rosyjskich w byłej armji Czang-Tso Lina, zabili w nocy swych dowódców i przeszli na stronę armji południowej. Dowództwo tej armji pozostawiło władzę nad pociągiem w rękach Rosjan, mianując na komendanta pociągu byłego ordynansa Baranowa i nadając mu jednocześnie rangę majora.

Pułkownik sztabu generalnego byłej armji carskiej Michajłow przeszedł na stronę armji południowej i otrzymał nominację na stanowisko radcy policyjnego w sztabie tej armji. Za jego przykładem poszli liczni inni uczestnicy byłych rosyjskich formacji wojskowych w armji północnej. Aby ułatwić im przejście na stronę armji południowej, sztab tej armji zapewnia Rosjan, iż zamierza prowadzić bezwzględną walkę z komunizmem.

*SAMOBÓJSTWO P. SIEMIONOWEJ. Siegodnia 8.VIII.* podaje, że żona b. prezesa komitetu rosyjskiego w Polsce Wiktora Siemionowa, popełniła w Paryżu samobójstwo.

*ARESZTOWANIE 10 INŻYNIERÓW. Trud 25.VII.* podaje, że na skutek ogłoszonych w prasie sowieckiej rewelacji o nieporządku na kolei moskiewsko-kijowsko-woroneskiej, aresztowano 10 inżynierów, odpowiedzialnych za stan kolei.

### ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

*Wolna 12.VII.* Faszystowskie siły państw bałtyckich.

*Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU 18.VII.* Dwie amnestje. — 12.VII. Podpalacze przy pracy (O polskiej polityce zagranicznej). — 14.VII. Polska interesuje się Dunajem.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.